

Kdy začne vaše tělo patřit supermarketu?

Výrobci zařízení na snímání biometrických údajů se začínají orientovat na menší komerční subjekty. Přináší to obrovská rizika, která si ale zatím málokdo uvědomuje.

Kolik máte v peněžence karet? Já tam mám kromě občanky a řidičského průkazu dvě různé slevové karty do restaurací, jednu do kina, pět do různých prodejních sítí, kopírovací kartu, zdravotní pojišťovnu a asistenční službu pro automobilisty. Zkuste si představit, že by místo každé z nich byl načten nějaký biometrický údaj – otisk palce, záznam hlasu, geometrie obličje, zornička, duhovka, rytmus chůze... Uživatelům by se uvolnilo místo v peněžence, nebylo by zapotřebí řešit ztráty a duplikáty a firmy by zase měly lépe pod kontrolou.

Tak nějak lze popsat vizi převládající na veletrhu a konferenci Connect:ID, která nedávno proběhla ve Washingtonu a kde se sešla většina světové špičky kolem prokazování a ochrany identity. Zatímco za Optaglio jsme předváděli nové technologie pro zabezpečení pasů a dalších fyzických dokladů proti padělání, většina firem ukázala biometrické čtečky, informační systémy pro ukládání biometrických údajů a analytické nástroje schopné vyhledávat osoby, typy chování nebo cokoli jiného na přič. různými systémy a databázemi.

Čtečka duhovky do každé domácnosti
Pokud bychom chtěli popsat nějaké základní trendy, daly by se shrnout do tří bodů:

- 1) Neustále přibývá biometrických údajů, podle kterých lze jednoznačně identifikovat a autentizovat člověka. Už to zdaleka není jen otisk palce. Prsty, duhovka, zornička, hlas, geometrie obličje, pohyby... Letos přibyl rytmus chůze a rytmus srdečního tepu.
- 2) Čtečky jsou stále dostupnější, stále menší a stále levnější. Přibývá doplňků, kterými lze rozšířit běžný smartphone, notebook s kamerou apod.
- 3) Protože nákupní možnosti velkých vládních úřadů jsou z podstatné části vyčerpaný, případně jsou tyto zakázky omezeny na poměrně úzký okruh dodá-

vatelů, usilují firmy o prodej menším subjektům – nemocnicím, radnicím, univerzitám, ale především komerčním firmám. Tomu se přizpůsobují obchodní modely.

„Bude jen otázkou času, kdy nějaká parta hackerů postupně získá veškeré údaje o těle uživatele. Fakticky by to znamenalo, že až do konce života bude hrozit riziko krádeže identity. Na rozdíl od karty není možné vyměnit prsty, hlasivky ani duhovku.“

Už nemusíte kupovat desítky načítacích kiosků. Dodavatel vám prodá tři masínky, místo serveru postací běžný notebook.

To v sobě skrývá neozřejmé dopady na bezpečnost uživatele. Nejspíš bude jen otázkou času, kdy nějaká parta hackerů postupně získá veškeré údaje o těle uživatele. Protože řada z nich je kopírovatelná, fakticky by to znamenalo, že až do konce života bude hrozit riziko krádeže identity. Na rozdíl od karty není možné vyměnit prsty, hlasivky ani duhovku.

Nesnesitelná lehkost likvidace soukromí

Nelze ani počítat s tím, že by uživatelé takový systém odmítli. V jednotlivých případech tomu tak nejspíš bude. Stačí ale připomenout dosavadní komerční projekty, kde se biometrické údaje načítají (například vzorek hlasu ve slovenské Tatrabanke) a kde jen velmi málo uživatelů odmítlo službu využívat. K tomu přistupuje skutečnost, že načítání biometrických údajů je stále jednodušší. „Pani Hovorková, podívejte se do kamery!“ Ani není zapotřebí sundat brýle, za pár vteřin je hotovo. A třeba geometrii obličje odečtete z fotografie.

Lze tedy čekat rostoucí tlak na odebrání biometrických údajů, prodej databází a jejich automatické vytěžování pro nejrůz-

nější účely. S bezpečností si výrobci vesměs hlavu nelámou. Vlastně až na přímý dotaz odpověděl představitel odvětvového svazu, že bylo vydáno doporučení, aby „zabezpečení bylo na nejvyšší možné úrovni“. To je celé. Jediny skeptický hlas zazněl z amerického ministerstva vnitra (homeland security), jehož představitelka jasně uvedla, že jakýkoli přenos biometrických dat (byť zafírováných) přes veřejné telekomunikační sítě pokládá za absolutně nepřijatelný.

Samoregulace nefunguje

Nemůžeme to výrobcům zadržet. Chtějí prodat a nemohou myslet na všechny následky. Navíc každý z nich je v pozici – když neprodám já, prodá někdo jiný.

Tady by teoreticky měla nastoupit samoregulace prováděná odvětvovými svazy. Jenže komerční subjekty zpravidla nejsou ve vedení různých sdružení zastupovány moudřími paný, co léta sěfovali třeba bezpečnostním projektům nebo technologickému vývoji. Místo nich firmy posílají lidi z obchodu nebo marketingu, tedy ty, kdo jsou nejvíc zainteresováni v prodeji. Čímž se dostáváme k roli vlády. Namísto bezmyšlenkovitě „podpory nové technologie za každou cenu“ je totiž zapotřebí zajistit, aby si lidé uvědomovali, o co jde, aby zabezpečení informací nebylo třeba úplně dokonalé, ale aspoň na velmi slušné úrovni, a aby existovalo nějaké únikové řešení, které umožní pokračovat v normálním životě těm, jejichž biometrické údaje byly odcizeny.

Libor Šuštr

technický manažer ve společnosti Optaglio